ПРОБЛЕМИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО И СТОПАНИСВАНЕТО

НА ГОРИ В ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ

Решение 31.1 от 07.06.2023 г. на УС на АОГ

Относно: Проблеми при управлението и стопанисването на гори в земеделски земи.

СТАНОВИЩЕ

Със запитване от страна на Общини, членуващи в Асоциация Общински гори /АОГ/ е поставен проблема за отказа на Регионалните дирекции по места да утвърждават Горскостопанските планове за стопанисване на земи- общинска собственост, в които съобразно изискванията на чл. 13, ал. 8, т. 2 от ЗГ и по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗГ, са инвентаризирани гори. В тази връзка, давам следното правно становище:

За да се определи правилно приложението на всяка от горепосочените правни норми съотнесени към конкретен случай следва да се разтълкува правилно точният смисъл на закона.

С цел създаване актуална база на горските територии и ресурси, по задание на Изпълнителната агенция по горите се възлага извършването на инвентаризация на горските територии, изработването на горскостопанските карти, плановете за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване от пожари, при съобразяване с границите на горските териториални единици. Инвентаризация на горските територии в отделните горски териториални единици се извършва през 10 години и е със срок на действие до утвърждаване на следващата.

Обект на инвентаризацията са горските територии, както и териториите, имащи характеристика на гора по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите, независимо дали са отразени върху кадастралната карта, или върху картата на възстановената собственост.

Дали дадена територия има характеристика на гора може да бъде установено чрез теренни проучвания. И тук се натъкваме на първото несъответствие. Чрез обработване на информацията, получена от тези проучвания, се установяват всички земи, които представляват гора по смисъла на чл. 2, ал. 1, т. 1 ЗГ. Съобразно чл. 2, ал. 2, т. 1 от ЗГ, всички земи отговарящи на условията по ал. 1, т. 1 следва да се третират като горски територии. От това следва, че общините- собственици на земеделски земи, които са заети с такива гори, за да могат да се утвърждават горскостопански планове, са длъжни да променят предназначението им от земеделски в горски територии. На това основание Регионалните дирекции по горите отказват да одобряват изготвяните Горскостопански планове за гори, разположени върху земеделски земи.

При условие, че има изготвен Горско стопански план на гори на общината върху земеделски територии как следва да се осъществява извършването на горскостопански мероприятия в тях, ако собственика- община не желае да промени трайно предназначението на тези територии.

В Конституцията на Република България земеделските земи се ползват с особена закрила на държавата и обществото. Промяна на предназначението на земя предвидена за земеделски цел се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закон.

Сама по себе си инвентаризацията предполага констатиране на фактическо състояние, а не доказване на необходимостта от промяна на това състояние, не е по своя характер преценка на наличието на крайно уважителни причини, които да мога да послужат като категорично основание за промяна на предназначението от земеделска в горска територия. Изискването да се прилагат разпоредбите на ЗГ е в колизия с предписаното от Конституцията на България.

Кметът на общината, предвид законовото му правомощие, визирано в чл. 8, ал. 1 от ЗОСИ следва да отговаря за опазването на селскостопанското имущество на територията на общината.

До провеждане на процедурата по § 4 ПЗР на ЗГ, на територията на областта, в границите на която се намира съответната община, следва да се счита, че съответната общинска земеделска територия и понастоящем е с непроменен начин на трайно ползване.

От всичко казано до тук следва, че на собствениците, каквато се явява и общината, не може да се вменява задължение да променят предназначението на притежаваните от тях земи.

Общината има правото да избере дали да се позове на разпоредбите на ЗГ и да заяви за утвърждаване горскостопански план. Отказите да бъдат утвърждавани горскостопански планове за гори в земеделски територии, когато общината не желае да променя трайно предназначението на земеделската си територия, създават опасност в тези гори да бъдат провеждани дейности, които не са в интерес на обществото. По този начин се запазва възможността на общините, да упражняват правото си да определят режима на управление на тези земи, без да влизат в противоречие с изискванията на Закона за опазване на селскостопанското имущество. Това не отменя възможността на общините, да вземат решения да променят предназначението на земеделските земи, заети с гора, в горски територии по предназначение.

Обстоятелството, че съответният поземлен имот е инвентаризиран като гора, не променя начина му на трайно ползване и неговото предназначение, с които се характеризира по кадастралната карта.

Нормативните актове се намират в йерархична подчиненост в зависимост от юридическата си сила, като на върха стои Конституцията, а след нея се подреждат

според юридическата си сила международните договори, ратифицирани от българското право, кодексите, законите, постановленията на МС, включително и тези, с които се приемат правилници и наредби. При наличието на два различни по сила юридически акта уреждащи специфични отношения, каквито се явяват Конституцията и ЗГ първенство има посоченото в Конституцията.

Съществена в случая е волята на собственика- община, по какъв начин и с оглед на специфичните нужди на общината желае да стопанисва тези гори върху земеделски територии.

С оглед всичко изложено до тук, позицията по този въпрос е следната – Общината, която стопанисва и управлява общинската собственост в обществена полза е в правомощията си, да реши, дали да възложи изработване на горскостопански план за горите върху земеделски територии, които вече са инвентаризирани по реда на Наредба 18 от 07.10.2015г. за инвентаризация и планиране в горските територии, който горско стопански план следва да се утвърди от Регионалната дирекция, в териториалния обхват на която се намира Общината, или да продължи да стопанисва тази гора съобразно разпоредбите на ЗОСИ.

Предлагаме, ИАГ чрез нейните поделения Регионалните дирекции по горите, да продължат да утвърждават Горскостопанските планове за тези гори, каквато беше практиката до скоро.

По този начин се запазва възможността на общините, да упражняват правото си да определят режима на управление на тези земи, без да влизат в противоречие с изискванията на Закона за опазване на селскостопанското имущество. Това не отменя възможността на общините, да вземат решение да променят предназначението на земеделските земи заети с гора в горски територии по предназначение.

Изготвил:/п/

адв. Т. Димова

Инж. Тихомир Томанов Валентин Атанасов

Изп.Директор на АОГ Председател на УС

Кмет на общ. Сливо Поле